

VÁSÁRHELYI NAPLÓ.

TÁRSADALMI NAPILAP.

Megjelenik — ünnep és vasárnap utáni napot kivéve — minden reggel.

<p>Előfizetési árak: Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Negyedévre 1 frt 50 kr. Egy hóra 60 kr. — Vidékre postán: Egész évre 10 frt. — Egyes szám ára 2 kr.</p>	<p>Felelős szerkesztő: Dr. FEJÉR KÁLMÁN.</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: L é v a i F. sétatéri könyvnyomdájában. Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít.</p>
---	---	--

A gyümölcstermelés érdekében.

Van a mi törvényhatóságunknak egy szabályrendelete a kártékony rovarok irtása tekintetében, mely sok hasznos dolgot tartalmaz.

Ennek a szabályrendeletnek egyik szakasza értelmében, a kapitányi hivatal tartozik ennek rendelkezéseit minden izben kétszer és pedig február és november hónapok elején a templomok előtt közhírré tétetni.

Ez a közhírré tétel figyelmeztetés a közönségnek arra, hogy java idejében lásson hozzá a hernyófészkek szorgalmas pusztításához.

A közönségnek egy bizonyos része teljesíti is azt az önmaga és embertársai iránti köteleiséget, amennyiben bármilyen nagy fáradtsággal és vesződséggel, a veszedelmes férgekől fát megtisztítja, idejekorán felkeresve a fészkeket, azokat gondosan tűzőn megsemmisíti.

Van azonban másik része is a közönségnek, az, a ki hanyagságból eredő, mondhatni rossz indulatú nem bánomság folytán elmulasztja a kellő időt a fáknak a pusztító hernyóktól való megóvására s csak akkor jut eszébe a védekezés, mikor már gyümölcstermését a veszedelmes rovar tönkretette.

A tavalyi év, miként emlékezünk rá, egyike volt a leghernyósabb esztendőnek.

Azonfelül a tulajdonosok nagy része vagy elhanyagolta, vagy nem teljesítette a hernyózást kellő időben s ennek következtése volt az, hogy a múlt év gyümölcs termését városunk határában csaknem egészen elpusztította a veszedelmes rovar.

A múlt évben veszélyes mennyiségben kifejlődött hernyók bizonyára tömérdek petét hagytak hátra, melyek az idén teszik próbára a gyümölcs felékeléssel rendelkező gazda gondosságát.

Ha jól tudjuk, a kapitányi hivatal már eleget tett a szabályrendelet rendelkezésének, tudniillik kihirdette azt a templomok előtt figyelmeztetésül a közönségnek.

Azonban még ezzel nincs teljesen elég téve mindennek.

A nagy közönség önmaga iránti érdeke az, hogy ellenőrizze azokat, kik a szabályrendelet által meghatározott kötelezéseiket nem teljesítik.

A múlt év a legszomorúbb tanúsága annak, hogy mikor tíz-tizenöt gazda egy jó darab földön gyümölcsfáit szépen megtisztogatta, egyetlen hanyag szomszéd muladékos gondatlansága folytán ujjal tele volt az egész terület hernyókkal s nemcsak a nagy költség esett kárba ilyen formán, de oda lett az egész termés, ha ugyan utána nem pusztult a teljesen levél nélkül hagyott fa.

Az idén, a teljesen enyhe tél, a korán beköszönni készülő tavasz újjal meghozza a kártékony rovarok egész seregét, még pedig sokkal előbb, mint talán más években.

Ezek között a kártékony rovarok között bizonyára a legveszélyesebbek egyike a hernyó, ha kellő időben való pusztítása elhanyagoltatik, vagy éppen elmulasztatik.

Mint már fentebb is irtuk, az ellenőrzést gyakorolja maga a nagyközönség.

Mert az nem tisztán magánérdek, hanem a közönségnek is érdeke, hogy egyetlen hanyag szomszéd mulasztá-

sából mások százan is ne szenvedjenek kárt.

A rendőrség csak úgy teljesítheti sikeresen e részben nehéz feladatát, ha annak azon egyesek, kik a kihágásról tudomást szereznek, a feljelentéssel segélyére sietnek.

A kelő hernyók elpusztításának az ideje éppen itt van.

Mostanság könnyű szerrel, kevés fáradtsággal és kis költséggel tönkre tehetők.

Bár nem vagyunk gyümölcs termelő vidék, de bizonyára jó dolog, ha a gazdának e célra se kell kiadni néhány forintot akkor, ha betegem a télire szükséges, vagy a nyáron át már eledelt pótló gyümölcs.

Szóval, soha se rossz dolog ha van mindenképp egy-egy kicsi s ha már van, ne hagyjuk könnyelműen prédára jutni semmi hasznán.

Azonban a szabályrendelet szigorú végrehajtása már a hatóság dolga.

A kihágások büntetésében legyen a kapitányi hivatal érélyes és szigorú.

A makacsokat sujtsa minden melék tekintet nélkül példa adásul, hogy a mások költséges munkáját meg ne semmitsék vétkes hanyagságukkal.

A múlt év keserű tapasztalása megtaníthatott bennünket arra, hogy ha az idén gyümölcsünk nem lesz, annak a múlt évben elkövetett hanyagság az oka.

Ha az idén is így lesz, jövőre is elbueszhatunk a gyümölcs termésünkötől.

Legyen a közönség óvatos, előre látó. A kapitányi hivatal pedig szigorú és érélyes.

Ennek áldását és hasznát bizonyára már a jövő esztendőben ta-

pasztalni fogja az egész város gyümölcs termelő közönsége.

Napi hírek.

— **Purim.** A régi zsidóktól maradt pergamen-tekercesek egyikén a szépség himnusza van a szentírás nyelvén megörökítve: Eszter királyné gyönyörű poetikus históriája, a ki a szépségével megszabadította a zsidókat Ahasverus királynak fekete lelkű tanácsosától. Eszternek a szépsége utat nyitott a királyhoz, ahol elmondhatta övének szorult helyzetét, sanyargatottságát. S Ahasverus király meghallgatta a szép Eszter szavait, Hamant, a zsidók ellenségét megölette és helyébe a zsidók Mordehajt vette maga mellé tanácsosul. Ennek a vallásos regénynek emlékeztére ünneplik Purimot, az örömunnepek legvigabbját. — A zsidók farsangjának is szokták nevezni az ünnep két napját, amelyen tombol a jókedv, féktelen a vidámság a zsidók között. Az idén már ma kezdődött az ünnep, a midőn a zsinagógában fényes istentiszteletek lesznek.

— **Szarazéri ülés.** A Szarazér-társulat választmányának tegnap délelőtti ülése volt hirtetve. Szeged székházának bizottsági termében szép számmal jelentek meg a választmányi tagok, névszerint: Baksa Béla battonyai jegyző, Bíró Elek társulati főmérnök, Bendi Godofréd kisbéri igazgató, Berényi József püspöki józágigagató, Garzó Imre városunk képviselője, Henne János társulati főmérnök, Juhász Mihály városunk polgármestere, Kardos Sámuel társulati nyilvántartó mérnök, Nikolai István, a gróf Károlyi-család uradalmi ügyé-

sze, Salacz Gyula aradi, Széll György makói polgármesterek, Veszprémy Jenő kulturfőmérnök, miniszteri megbízott. Az ülésnek tárgyai lettek volna az 1898. évi társulati pénztári számadás, a battonyai belvizek rendezésére, fahidak alakítására szükséges 100,000 forintnak kölcsön útján való beszerzése stb. Azonban az ülést el kellett halasztani, mert a kormánybiztos elnök, Kállay Zoltán, közbejött betegsége miatt nem jelenhetett meg. Így az ülést f. hó 28-án délelőtti fogják megtartani, a mikor a társulatnak közgyűlése is lesz.

— **Nyilvános kórházak.** A belügyminiszter városunk magánkórházát és a szemkórházat nyilvánossági jelleggel ruházta fel. Egyidejűleg a nyilvánossági jelleggel felruházott kórházak jegyzékét is közli.

— **Mezőgazdasági vasút.** A kereskedelmi miniszter leiratban értesíti a várost, hogy gróf Károlyi Imre, mágoesi uradalmából a m. kir. államvasutak nagyváradi-szegedi vonalának 72. sz. örháza mellett saját költségére a m. kir. államvasutak által létesíteni kért megálló helyig egy 13 kilométer hosszú, keskeny vágányu, gőzüzemű mezőgazdasági vasutat szándékozik építeni. A vasut részben az uradalmi utak, részben a szentes-orosházi törvényhatósági utat és a gróf Zselinszky-féle kakasszéki birtok magán útjának felhasználásával akar létesülni. A miniszter a kérelmezett engedély megadása, a közigazgatási bejárás megtartása végett a vasuti és hajózási m. kir. főfelügyelőséget bizta meg. A közigazgatási bejárás megkezdésének határidejéül február 28-ik napjának délelőtti 9 óráját, összejöveteli helyéül Mágoes uradalmat tüzi ki. És utasítja a várost, mint

érdekelt felet, hogy képviseltesse magát. Ez ügyet a tanács f. hó 25-én tartandó ülésén fogja tárgyalni. A város a tervezett vasutal a szentes-orosházi uttal illetőleg területileg van érdekelve. Tudomásunk szerint a tervezett vasut kiépítéséhez a törvényhatóság hozzájárulása az engedélyes részéről még kikérve nem lett. Véleményünk szerint addig pedig ez ügy érdemileg tárgyalás alá nem vehető.

— **Uj marharakodók.** A földmívelésügyi m. kir. miniszter új marharakodó állomások létesítéséről értesíti törvényhatóságunkat. Torontálmegyében egyszerre egy egész sereg vasuti állomást engedélyezett marharakodóul. Ilyenek lesznek Számos, Járkovác, Lajos-falva, Dobricza, Ferdinánd-falva, Hlancsa, Kevi-Szóllós és Uj-Alibunár vasuti állomások.

— **Még Bécs is kér mi tőlünk.** Egy érdekes megkeresés érkezett városunkhoz. Rella Attilia intézte hozzá. És mit kíván Rella Attilia? Nem is gondol reá senki. De hát mit is kérhetnek tőlünk olyat, a mi még Bécsben is szerezelné? Talán egy speciális szocialistát, hogy mutogassák? Vagy talán egy minta rendőrt? Avagy a „Fekete Sas“ fotografiáját? Oh nem! Bécsben ezeket nem óhajtják. De hát akkor mégis mi kell? Kórházunk szabályrendelete és házirendje talán? Vagy pedig vásár-rendtartásunk? Ezek sem keltenek. Városunk csatornázásáról kell adat, a melyet Rella Attilia a bécsi mérnökegyletben a csatornázásokról tartandó előadásához akar felhasználni. És Rella Attilia eltévedt. A mi csatornázási rendszerünket akarja bemutatni Bécsben? Szegény bécsiek. Legjobb lesz egy fűtezei folyókat

Versengés.

Irta: Bite Pál.

A kopasz faágakon még néhány életelen levél himbálódik. Téliapó erre járt valamelyik éjjel az északi szelekkel. Dér csillag vég az utak mentén.

A fák alatt rendetlen csapatokba verődik a külvárosi gyermeknép s meg-megszaladva, hangos hahogással ereszkedik a téli hidegben az iskola felé. Meztelen kis talpuk friss zöld nyomokat hagyogat az ezüst színben csillogó avarban s az utak gyepes részén. Az apró lábnyomok ott vesznek el mind az öreg népiskola régi stülű, boltíves kapualjában. A reggeli nap is odaönti szétszóródó meleg sugárkéveit a küszöbre, a hol még beéri a meztelábakokat s kedves rózsaszínnel zománcozza be fagytól kékes bőrüket. Benn a magas lépcsőkön s a szűk hosszú folyosók hideg kövezetén bágyadtan szedegetik fázós lábukat. A köny is kikukucska a szemükből. Az a nagy különbség, mely köztük s a gazdagok gyermekei között van, most keserűséggel mérgezi meg lelküket és dühös pillantásokat vetnek feléjük a kalapjuk alól.

A jömelegre fűtött termekben azonban egy kicsi ideig tartó zsidbadság után

megfelekednek rongyaikról, kitör belőlük a vásottság, amivel annyiszor megsomoritják tanítójukat.

Tíz óra után minden osztályból az „irodába“ küldik a meztelábakokat, akiknek az emberi könyörület elfelejtett ruháskát osztani a télre. Amiből világosan látszik, hogy humánus szadadunk minden szociális törekvése, mozgolódása se növelte erősebbé a gazdagok szívében a szegények szeretetét.

Az igazgató — szikár, szálas öreg ur, vastag, ősz bajuszsal — barátságosan fogadja a külvárosi rongyos népet. Nem haragszik rájuk, hogy hanyagok, fésületlenek. Azok meg gunnyasztó szomorúsággal tekintgetnek egymásra. Egyik-másik pipiskedve néz ki a megkoppasztott akác-fákra. Eszükbe jut a nyár a csipogó madárfiakkal, amiket leszedtek a fákról, mikor még nem busultak, hogy félig meztelenek.

Mellükön gomb nélkül áll szét a szennyes ingecske.

Némelyiken nagy ócska felöltő, vagy gyapotkendő lóg, ami olyan különös, mint mikor a tüskékrót madárijesztőnek öltöztetik a földet.

Nekigörnyedten, hangosan köhögnek,

valami szivettépő hang van a köhögésükben. — Az igazgató az asztalhoz támaszkodik s végig néz a sápadt, rongyos népen. — Nagynehezen befogják a szájukat.

— Fiain, — beszél nyájas szóval — a télre már nektek aligha koldulhatunk eszimat, kabátot. Pedig így meztelb nem küldhetnek tovább iskolába szülőitek. Elmaradtok az osztálytársaktól; hacsak munka útján keresethez nem juttok . .

A szegény meztelábakok nem tudják elgondolni, mit akar mondani az igazgató. Otthon mindennap hallják ősz óta az elkeseredett szavakat: Nincs munka. Ami mindig azt jelenti nekik: Ma se kaptok meleg levest . . . Huzzátok meg magatokat . .

Merre keressenek munkát?

— Nos, a munkára alkalom kínálkozik — folytatta a beszélgetést az öreg ur. — A város főkeresztése azt üzenté reggel, hogy tudassam vele, ha akadna 8—10 szegény fiu iskolánkban könnyebb kertimunkára . .

Valami eltévedt eszike verdeste meg az ablakot apró szárnyaival. A fiuk közül azonban senkise vette észre.

— Vállalkoztok-e munkára? — kérdezte emelkedettebb hangon az igazgató.

felvinni Bécsbe és bemutatni. Legalább elmegy az étvágyuk a csatornázástól és nem kérnek Vásrhelytől — adatot. Hallottak valamit harangozni, de hát az új csatornázásunk még csak papíron van, ebből sem tanul a bécsi mérnök-egylet semmit. Különben Deák Mihály főmérnök a megmondhatója.

— **Van jég.** Az egész országot bejárta az a rémhír, hogy nincsen jég. Elszomorodott a sörvők nagy serege, hogy hát mi is lesz velük, ha jég nem lesz az enyhe tél miatt. Pedig hát az nem nagy baj, hogy a tél apó komédiázik. Azért adott az Isten az embernek eszet, hogy a tél apón is kifogjon. Egyre-másra alakulnak a jéggyárak, a melyek gyártják a mű-jeget serényen. S ha igazat adhatunk a híreknek, a Csorba tó is befagyott és pedig oly erősen, hogy naponként 20—25 kocsi jeget szállítanak Csorba állomásra. A mi pedig legjobban bizonyítja, hogy van jég, az, hogy Supka G. nagyváradi kereskedő ajánlatot tett városunknak, miszerint ő hajlandó a város és a vendéglősök részére anyyi jeget szállítani, a mennyi csak kell, még pedig elég előnyös feltételek mellett. Rajta, hozni kell a sok jeget! Különösen ajánljuk a vendéglős uraknak, mert hát Vásrhelyen nagyon szeretik a jól behűtött sört.

— **Az újaváros veszélyben.** Városunk azon részéről van szó, melyett úgy hívnak, hogy Újaváros. Veszély fenyegeti. A Bauer-féle gőzmalom s a nazarénus gőzmalom előtt levő ártézi vízből felszaporodott tavak előtéssel fenyegetik. Ez azonban nem olyan veszélyes, mert hát csak az utcákba tud legfeljebb besétálni. De van egy veszedelmesebb állapot. G a l Dániel

S mintha a nagy Alföld lerongyosodott, inséges népe szállta volna meg a komoly termet. A fiuk hangos zajgásba törtek ki ezekre a szavakra, egymást gyürve-taszítva az asztal felé. Váll vállat lökött a viaskodásban.

— Én elszegődök, igazgató ur!

— Én erősebb vagyok, mint ez!

De én értem a kerti munkát!

— Én is tudok dolgozni!

— Ez mindig az utcán van!

— Nem igaz, napszámba jártam a nyáron is.

— Oh hó, a bátyáddal csavarogtál!

— Ez meg lop mindent, már kétszer becsukták!

— Nekem beteg apám van!

— Engem is írjon fel, igazgató ur!

Esengett, kiabált erről is, arról is, egymás lábaira taposva, a sok, rongyos, apró nép.

Némelyiknek még a szeme is könybe lábbadt.

Az igazgató megilletődve, büszke fajszeregettel szolt:

— Derék dolog, hogy mindannyian vállalkoztok munkára. — Papir után nyult hogy rájegyezze nevüket. Azt gondolta, hogy mindnyájukat elküldi a munkára. A

v. kamarás a tanácshoz beadta azt a jelentését, hogy a Hajda kert kerítése egész hosszában dülőféiben van és a mellette járók életét veszélylyel fenyegeti. Hogy a Hajda kert kerítése dülni akar, az nem csoda, mert hát 18 éve nincsen semmi javítva rajta. Azt hisszük azonban, hogy a tanács böles határozata megmenti az Újavárost.

— **A nemzeti zászló és a gyászlobogók.** Van a városnak két gyászos színű nemzeti zászlója, mely úgy néz ki már, mintha a szabadságharcban legalább is harmincz esztában részt vett volna. Egy kis jóakarattal a golyók helyét is meg lehet látni rajta. Azután van még két gyászlobogója, a melyet állandóan össze tévesztenek a nemzeti színű zászlóval. G a l Dániel v. kamarás kéri ezeknek helyre hozatalát. Meg is alkudott egy mesterral, ki öt forintért kijavítja. A tanács kiadta a számvétségnek, a mely azután talált is a javításra fedezetet. — Négy vihartépte lobogó kijavítása csak 5 forint! Miért nincs több ily lobogónk, mily hamar és olcsón újjá tehetnénk!

— **Halalozás.** Vettük a következő gyászjelentést: K e n é z Márton gazdálkodó és árvasz. h. becsüs február 23-án d. e. 9 és fél óraker, életének 64-ik, boldog házasságának 42 évében rövid szenvedés után elhunyt. A boldogultnak hült tetemei folyó hó 24-én d. u. 2 óraker fognak VII. ker. Mátyás-utca 21 számú halottas háztól a reform. vallás szertartása szerint a reform. új-templomban tartandó gyászbeszéd után a Dilinka temetőbe örök nyugalomra helyeztetni.

— **Kioltvasott lapok és ócska könyvek eladása.** A helybeli gazdasági egye-

sület tudatja az érdekeltekkel, hogy a mult vasárnapról elmaradt a mult évben megjelent lapoknak eladása vasárnap, f. hó 26-án, délután 2 óraker fog megtartatni.

— **A bajusz ellen való mediczina.** A kerületi betegsegítő egylet orvosához tagbaszakadt, pirosképű öreg ember állított be tegnap. Nagy torzonborz bajuszát simogatva, alázatosan somfordált a doktor íróasztalához.

— Tagja vagyok kérem a betegsegélyző pénztárnak — szólalt meg szeliden.

— Elhiszem, de csak nem beteg? — vélte az orvos.

— Dehogynem. Még csak nekem van a bajom.

— Hát csak gyorsan adja elő a baját.

— Hát kéröm szeretettel a bajuszom. Az orvos elképpedt szinte.

— A bajusza? ugyan?

— Hát — kezdi rá kis vártatva az öreg — bizony sok bajom van vele, nem akar szuperálni. Tessék tán rendelni a patikában egy pár iskátyula tiszta-ujlaki bajuszpedrőt.

— **Körrendelet.** Az eddig a katonai kincstár terhére valamely ellátási illetményben (katonai alapítvány élvezetében) részesülő azon feleknek, a kik nem laknak valamely katonai tér- vagy hadkiegészítő-parancsnokság székhelyén az illetmény felvételére vonatkozó nyomtatványokon az életbenléte és a tartózkodást az előljárásagon kívül az illetékes hadkiegészítő kerületi parancsnoksággal is igazoltatniok kellett. A közös hadügyminiszter most úgy intézkedik, hogy a felek életbenléte és ott tartózkodását, ahol katonai tér- vagy hadkiegészítő parancsnok-

czára, arra, ahol az ő kunyhójuk teteje barnállott. Az ég keleti tája meglátszott a házak sikátorán át egészen az aljáig, ahol halvány, piros csíkok gyulladoztak a felhőrongyok szélein.

Azután lecsukódtak a szemei, alakja meggörnyedt, keskeny vállai lejjebb estek. Az arca is elcsufult. Metsző, velőig sajgó fájást érzett, mintha belefurnának csontjaiba. Szégyennel, remény nélkül nézett rongyokba pólált nyomorék lábára. Mankójába fogódzott, azután semmit se látott könyeitől. A társak már mind viszszaállingóztak az osztályokba. Nagy, erős kéz nehezedett vállára... Összeszedte magát. Az igazgató volt.

— Imre fiam! Megtanulod-e a kosárfonást? Az neked való foglalkozás. Ha már valamennyire ügyes leszel, mindennap kereshetsz munkáddal valamicske összeget.

— Igenis. Megtanulom igazgató ur! — mondta a szegény nyomorék örömtől csillogó szemekkel. Addig eljárak így az iskolába...

A nap megvilágította a szürke termet. A köny végigszaladt a gyermek arcán. Ugy érezte mégis ebben a percben mintha az ő szívébe is esne egy meleg sugárvar a téli nap verőfényéből.

város esztendőn át többet költ tizezer forintnál a parkokra, rózsáligetekre s virágágyakra. Akad azonban munka sok apró gyermek kéznek: bekötözni enyhe sáskatakaróba a feltettebb bokrokat, megleg fedél alá cipelni a cserepes virágokat... A mezitlábás csoportból most halgan elköszönt a fiuk egyike, földre csüggesztve nagy, kócos szőke fejét. Keze már a kilencsen volt, mikor hirtelen tenyérébe szorította arcát, csendes, el-elcsukló sirással. Az igazgató nevéen szólította. Megrázkódott az örömtől. Inge ujjával végigtörölte sápadt, könyes arcát s leeresztve karját, végigkopogtatott mankójával a termen.

Az igazgató osztályonkint jegyezte be a neveket. A szegény nyomorék az ablakra támaszkodva várta, hogy szollítsák. A szegény nem bántotta már, boldognak érezte magát s büszkén nézett társaira. Dolgozni fog hát ő is, úgy gondolta, elég erősek rá a karjai. Már látta magát a meleg téli gunyácskában, amint mosolyogva, jókedvvel köszönt be osztálytársaihoz. Még talán az anyjának, a hugocskájának is telik meleg kendőre való. Nagyon igyekszik. Milyen büszkeség lesz az.

Lopva egy tekintetet vetett az ut-

ság nincs, a kérdéses nyomtatványokon a községi előjáróság mellett, csupán a háztulajdonosok igazolják, úgy, hogy az igazolást a háztulajdonos a községi előjáróságot megelőzőleg eszközli és a községi előjáróság a háztulajdonos által láttamozott nyomtatványra vezeti rá a záradékot.

— **Itélethirdetés a méregkeverő leány előtt.** Megirtuk már, hogy Csordás Karolint, a ki el akarta mérgezni sósavval testvérénjét és nagyanyját városunkban, a törvényszék három évi fegyházra ítélte s hogy a kir. tábla hat évi fegyházra fölemelte a büntetését. Ma délelőtt hirdették ki a rableánynak ezt a súlyos ítéletet, a ki megtörtén hallgatta azt végig. Megjelent a néje is, a ki tudomásul vette az ítéletet. A leány sirva felebbezett. az ügyész szintén — súlyosbitás végett.

Enek a hadseregben.

A muzsika hatását a katonai szellemre sohasem kicsinyelték azok, kik értettek a háboru mesterségéhez.

Boszniaát ugyan nem tudtuk, mint a hogy terveztük, katonai muzsikaszóval meghódítani, de ez a negatív eredmény a katonai zenekarok fontosságát nem érinti.

Az enek azonban eddig hivatalosan nem szerepelt a hadseregben, hol a vidám bakák sokat énekeltek marsadjuztirungban és a nélkül, de a saját szakállukra, ha ugyan a bakáknál szakállról szó lehet.

Egy fővárosi tanár mostanában érdekes emlékiratot uytított be a hadügyminiszteriumnak.

Kimutatja benne, hogy a katonák hangja a vezényszók helytelen kiáltozása miatt időnként elpusztul s a legmarczonább tiszt, akármilyen katonai érelyekkel ékeskedik is, kénytelen penzióba nyargalni idült gégehurut következtében.

Ezen a bajon az említett memorandum szerint úgy lehetne segíteni, ha a katonai iskolákban meghonosítanak a rendszeres énekkutatást s azzal együtt a hangképzést az énekművészet szigorú elvei szerint.

El kell ismernünk, hogy a katonai hangszálok eddig nem részesültek a kellő figyelemben.

Minden tiszt úgy kiáltotta a hapták-ot és a reksum-ot, ahogy a torkán kifért.

Ez az enek-pedagogia szempontjából hibás rendszer, sőt egyáltalában nem is rendszer.

Az is bizonyos, hogy sem a katonai vezényletre, sem a gége konzerválására nem közömbös, hogy a kommandó durban vagy moll-ban történik-e.

Azonkívül egész más hatásokat hozhat létre kommandójával az a tiszt, ki a szabályos lélekzetvétele ügyelni tud, kit a zenei tempó fegyelmez s a ki megfelelő crescendóban képes fejleszteni a hangját,

mint az a tiszt, ki csak úgy magától kiabál iskolázatlan természetességgel.

Ez a modern újítás valószínűleg arra is jó lesz, hogy a bakákba szerelmes konyahölgyek időnként beállanak a katona dalárdába s így megalakul a vegyeskar, mely az utóbbi időben olyan nagyon hódít.

Azonban teljesen jogosult az enek a hadseregben akkor, mikor ott divattá változott a bicikli és sok más.

Különbén az enek csak természetes kiegészítője lesz a zenekarnak s hogy érdekesekek lesznek a magyar bakák akkor, mikor kellemes magyar nótáikkal vonulnak majd egy-egy világhírű háborúba.

Őla már azonban a szerelmes szölgálók se fogják őket követni.

Irodalom.

— **Az iráni vallás; Zorvaster.** Az iráni első dualistikus vallás, mely két istenséget állít szembe: a jónak és rossznak urát. Az irániak főistene kezdetben „az ég egész kerekése” volt, a legerősebb isten. „Az ő ruhája az egész ég boltozata”. Később a főisten mindjobban elvált az anyagtól s egészen elvonttá lett. Neve lön Ahuramazda, a „mindentudó”. Vele szemben a sötétségnek is támadt külön istene, Angromainusz, ki folyton küzd fényes bátyja ellen. A sötétséget elüzi a fény, a rosszat a jó. Angromainust legyőzi Ormuzd. Ő a béke, a boldogság istene; a földmívelés tanítója, mint Mondamin az amerikai indusoknál, „mindentudó”, mint a biblia Ura, bölcs és magában boldog. Mindezek igen érdekes vonásai az iráni vallásnak; érdekesekek legfőként azért, mert alapjai a mienknek s így az emberi léleknek, az emberi érzés kívánságainak, az agy ideáijainak mindenütt való egyenlőségét igazolják. E vallás részleteiről a legtudósabb kutatás alapján, költői szépségekkel gazdagon ír a Nagy Képes Világtörténet 14. füzeté. Egy füzet ára 30 kr., egy köteté 8 frt. Kapható a kiadóknál Révai Testvérek irod. int. részv.-társ. Budapest, (VIII. Üllői-ut 18.) s minden hazai könyvkereskedésben.

REGÉNY-CSARNOK.

A Poézis utazása.

Irta: Bignió Mariska.

I.

Babérral körülfont trónján unatkozva ült a Poézis az Olimpnak örökké viruló rózsaberkében, lábainál a Pegazus hevert, leeresztve merész szárnyait.

Poézis egy nagyot ásított és lustán markolt a babérlombok közé s boszusan dobta a Pegazus álmos fejéhez.

— Egyél legalább, ha nincs kedved röpdülni, te rest jószág!

Pegazus fölvetette okos szemét s olyan szemrehányó tekintetet vetett Poézisra, hogy az elpirult.

— A levegőben nem fogok céltalannul röpködni, inkább itt fekszem a lábaidnál. A földre senki sem hív; ott most vaslovak futkosnak, a légi utakat haszontalan időöltésnek tartják: a ki még gyö-

nyörködik benne, azt a többiek a boldok házával rémitgetik; én ott csak bajt okozok. A multkor egy szegény ifju ült a szárnyaim közét, nemes arcza a magas gondolatoktól átszellemült, röpdültem vele, mint a képzelet egyszer érezni kezdém, hogy ingadozik, féltem, hogy még leesik a szerencsétlen, leröpdültem vele egy magas szirtfokra. Itt hosszu ábrázattal vett tölem bucsut.

— Nem mehetek veled tovább; — mondá szomoruan — napidijas vagyok, ha nem másolgotok, éhen halok! S ha még csak magam volnék! . . . De anyám és kis testvérem is van.

— Nagyon elszomorodtam, — folytatta a Pegazus. — Látod, Poézis, jobb nekünk itt. Aludjál te is addig, míg jobb idők jönnek.

A nyugtalan Poézis nem egyezett bele.

— Ne légy oly csüggeteg, Pegazus, ha nem hív senki, menjünk el hivatlanul, szerényen meghuzzuk magunkat, akkor nem fognak kidobni. Menjünk a gazdagokhoz, a kik nem akarnak éhen halni.

Pegazus ravaszul nevetett, de nem tett több ellenvetést; kibontotta szárnyait s utra keltek.

Poézis emlékezett, hogy sok év előtt, egy szerény ifjunak mindennapos vendége volt, nagyon jól érezték magukat együtt; lelkük összeolvadt a szép szemléletében s e boldog egyesülésből nagy gondolatok születtek. — Az ifjuból híres ember lett. Hozzá megy először s eltölt nála egy pár kellemes órát.

Az író márványpalotában lakott. Drága szőnyeg futott föl a lépcsőkön; az előcsarnok szinezett üvegüvegű volt; művészi szobrok díszíték a sarkokat délszaki növények árnyékában s a kristály kilincset finoman öltözött szolgáló uytította ki az érkező előtt.

Poézis kezdte szégyelni kopottas ruháját és szerényen megállt az előszoba ajtajánál. Különbén nem is lett volna helye, a hová leüljön; a nagy emberre sokan várakoztak.

Különbén feltűnt neki egy pöffeszkedő ur feltűnő öltözékben, értékes arany órája kilátszott mellénye zsebéből, gazdag bijou csilingelt a láncához erősítve, ujján gyémántgyűrűk csillogtak s meiltűjében értékes rubinkő égett. Szét terpeszkedve ült egy kényelmes zsöllemben.

Mellette egy felpiperézett delnő kedveskedett, ijesztő nagy kalapján rikitó toll lebegett, koczkás selyemruháját kecsesen illette s bájos mosolyaival minden áron meg akarta hódítani a pöffeszkedő urat, — de az erős várnak látszott s alig méltatt buzgóságát egy leereszkedő mosolyra.

Midőn a pöffeszkedő ur a szerény Poézist megpillantotta, kényelmetlenül kezdett elpalástolnia s aztán, hogy zavarát elpalástolja, lenéző pillantást vetett rá s elfordítá fejét.

(Folyt. köv.)

Kiadó tulajdonos: LÉVAI F.